

Economia en temps real: el nou portal de CaixaBank Research

Tot i que ja fa uns anys que els economistes han anat incorporant les dades massives (*big data*) a les seves anàlisis, la pandèmia de la COVID-19 ha representat una veritable revolució de l'economia en temps real. Disposar d'informació al moment era imprescindible per gestionar la crisi i poder prendre decisions ràpidament. Per exemple, gràcies a les dades de Google Mobility Report (<https://www.google.com/covid19/mobility/>), es va poder mesurar l'impacte de la COVID-19 sobre la mobilitat de les persones després de les restriccions sanitàries i, gràcies a les dades d'Opportunity Insights (<https://www.tracktherecovery.org/>), l'impacte econòmic de la pandèmia als EUA. A CaixaBank Research, juntament amb investigadors de la Universitat Pompeu Fabra i de l'Institute of Political Economy and Governance (IPEG), desenvolupem un monitor pioner per mesurar en temps real la desigualtat i el paper de l'estat del benestar a Espanya (<https://realtimeeconomics.caixabankresearch.com>).

Les fonts d'informació en temps real es generen tant al sector privat (companyies de telefonia, Internet, finances, etc.) com al si de l'Administració pública, que atresora dades de registre que són una font inigualable d'informació econòmica. L'Agència Tributària,¹ per posar un exemple, disposa, gràcies a les declaracions d'impostos, de les dades més detallades i actualitzades sobre l'evolució de les empreses espanyoles.

La informació que s'obté a partir de les dades massives es complementa amb la que ofereixen dades més tradicionals, com les enquestes o els experiments econòmics. No obstant això, la primera ofereix més granularitat i immediatesa. En ser creades per a altres finalitats, les dades massives ja estan disponibles («només» s'han de processar i analitzar; no fa falta elaborar una enquesta, per exemple),

de manera que la informació econòmica resultant s'obté amb un cost més baix i pot arribar a proporcionar mostres més representatives i de major dimensió.

L'economia en temps real pot jugar també un paper important en el disseny i en la implementació de les polítiques públiques. Les dades massives afavoreixen un disseny més ajustat de les polítiques econòmiques i possibiliten que es focalitzin en els col·lectius que més ho necessiten (el que es coneix com *smart policies*). També permeten un seguiment *a posteriori* de les mesures, un cop implementades, i ajustar-les a temps real quan sigui necessari.

La nova contribució de l'equip de CaixaBank Research² a aquesta revolució és el portal d'Economia en temps real (<https://realtimeeconomics.caixabankresearch.com>), un projecte pioner que té com a objectiu monitorar l'evolució de l'economia espanyola mitjançant 12 indicadors construïts amb dades internes de CaixaBank, agregades mitjançant tècniques de *big data*. Els indicadors s'agrupen en cinc àmbits: el consum, l'habitatge, el turisme, els salaris i la desigualtat. Cada indicador es pot consultar per diferents dimensions, la qual cosa permet identificar diferències entre col·lectius (edat, sexe, ingressos, sector d'activitat), regions (CA, municipis), etc. En total, publiquem més de 800 sèries de dades, que actualitzem mensualment.

El portal d'Economia en temps real permet analitzar qüestions molt rellevants en l'incert context econòmic actual. Una de les principals preocupacions és el grau de desaceleració del consum privat a conseqüència de la forta pujada dels preus. L'indicador de consum de CaixaBank Research mostra una tendència descendent i un creixement inferior al de la inflació, la qual cosa apunta al fet que

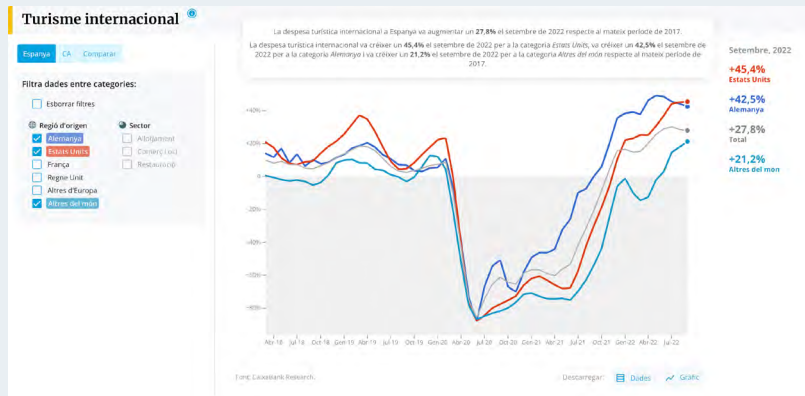
Indicadors disponibles al portal d'Economia en temps real

	Indicadors	Definició	Dimensions
	Consum Consum total, consum presencial i comerç electrònic	Consum registrat a partir dels pagaments i dels reintegraments amb targetes de dèbit i de crèdit tant espanyoles com estrangeres	Nacional, CA, edat, nivell d'ingressos, tipus de despesa
	Habitatge Accessibilitat a l'habitatge	Nombre d'anys d'ingressos laborals nets que la llar mitjana ha de destinar a la compra d'un habitatge en una zona geogràfica específica	Nacional, CA i capital de província
	Salaris Salaris	Ingressos salarials mensuals calculats a partir de les nòmines domiciliades als comptes de CaixaBank	Nacional, CA, edat, gènere, sector d'activitat, sector públic/privat
	Turisme Turisme domèstic, internacional i despesa exterior	Despesa registrada a partir dels pagaments i dels reintegraments amb targetes espanyoles o estrangeres	Nacional, edat, país, tipus de despesa
	Desigualtat Índex de Gini, percentils dels ingressos, distribució dels ingressos, corba de Lorenz	Desigualtat salarial definida a partir de les nòmines domiciliades i dels cobraments de la prestació i del subsidi d'atur	Nacional, CA, edat, gènere, país de naixement

Nota: Per a més detalls sobre la construcció de les variables i de la seva representativitat, vegeu la Nota Metodològica (https://www.caixabankresearch.com/es/nota-metodologica_rte).
Font: CaixaBank Research, portal d'Economia en temps real (www.realtimeeconomics.caixabankresearch.com).

1. https://sede.agenciatributaria.gob.es/Sede/datosabiertos/catalogo/hacienda/Informes_Ventas_Empleos_y_Salarios_en_las_declaraciones_tributarias.shtml

2. El portal ha estat un esforç col·lectiu en què han participat Oriol Aspachs, Patricia Esteban, Alberto Graziano, Javier Ibáñez de Aldecoa, Eduard Llorens, Josep Mestres i Judit Montoriol.

el consum, en termes reals, estaria reculant. En concret, al setembre, la despesa presencial amb targetes espanyoles es va incrementar el 7,0% interanual, el ritme d'avanç més baix del 2022. Per categories de despesa, s'observa una evolució molt diferenciada. D'una banda, detectem un avanç enèrgic en oci i restauració (el 13,6% interanual), coherent amb la bona evolució del sector turístic, i de la despesa en productes de primera necessitat (el 18,0% interanual), reflex del fort repunt del preu dels aliments. De l'altra, la despesa en béns duradors creix de forma molt més tímida (el 2,3% interanual), en un context d'incertesa elevada i de pèrdua de poder adquisitiu de les llars.

Una altra preocupació en aquest context de fortes tensions inflacionistes és la intensitat dels anomenats efectes de segona ronda. L'indicador d'ingressos salarials de CaixaBank Research permet observar que el creixement dels salaris ha estat contingut fins avui. Al setembre del 2022, els ingressos salarials a Espanya avançaven al voltant del 2,4% interanual, un ritme similar al dels sis últims mesos. La seva granularitat permet observar si hi ha diferències per sectors o per comunitats autònomes. Per exemple, el 2022, els salaris van avançar a un ritme diferent als serveis turístics i als no turístics. En el primer cas, els ingressos salarials van arribar a augmentar més del 5% interanual al maig i al juny del 2022, amb una forta recuperació després de la pandèmia, tot i que el seu avanç es va moderar fins al 3,5% al setembre del 2022. En el segon cas, el ritme d'avanç ha estat menor, al voltant del 2,3% interanual des de l'inici del 2022. Per comunitats autònomes,

els salaris van créixer més a les Illes Balears (el 2,9%) i menys a Extremadura (el 2,0%), la qual cosa mostra poca dispersió entre regions.

D'altra banda, el portal d'Economia en temps real també permet observar la forta contribució del turisme al creixement de l'activitat després del final de les restriccions vinculades a la pandèmia. Segons l'indicador de turisme internacional de CaixaBank Research, al setembre del 2022, la despesa amb targetes estrangeres a Espanya va créixer el 27,8% en relació amb el mateix mes del 2017. El turisme procedent de països europeus va ser el primer que es va recuperar, i el de més llarga distància també s'afegeix a la tendència. Malgrat l'excel·lent evolució del turisme internacional fins avui, preocupa saber fins a quin punt es pot continuar comptant amb aquesta palanca de creixement en un context de desacceleració econòmica als principals països emissors de turistes a Espanya, quelcom que els indicadors del portal permetran conèixer, mes a mes i al moment.

A CaixaBank Research apostem per la divulgació de la informació econòmica com a contribució de valor a la societat. Treballem investigant i analitzant les nostres dades per sintetitzar-les en aquests indicadors, que posem a l'abast de tothom en aquest portal d'Economia en temps real (www.realtimeeconomics.caixabankresearch.com), perquè es pugui disposar, de manera accessible i immediata, d'informació econòmica rellevant que serveixi per complementar la d'altres fonts.

Josep Mestres i Judit Montoriol